

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool 'KLIM-OP' te BOUWEL

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	118646
Instelling	Gemeentelijke Basisschool 'KLIM-OP'
Directeur	Liliane VAN DOREN
Adres	Berdenweg 5 - 2288 BOUWEL
Telefoon	014-51.37.15
E-mail	bouwel@klimopschool.be
Website	www.klimopschool.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Grobbendonk
Adres	Boudewijnstraat 4 - 2280 GROBBENDONK
Scholengemeenschap	Goezo
Adres	Kerkeblokken 7 - 2560 NIJLEN
CLB	Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied
Adres	Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR
Dagen van het doorlichtingsbezoek	06-10-2014, 07-10-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-10-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	07-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ilse DE VOLDER
Teamleden	Veronique BILTEREYST, Ann BROOTHAERTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	15
4.2 Leerbegeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het verslag rapporteert over de doorlichting van de Gemeentelijke Basisschool KLIM-OP gelegen in Bouwel. De schoolbevolking weerspiegelt grotendeels de plaatselijke bevolking. De laatste jaren neemt het aantal kinderen af doordat het aantal jonge gezinnen vermindert. Het schoolteam en de directeur hebben allen ruime ervaring in de school. De meesten wonen in de nabijheid van de school en onderhouden nauwe relaties met de plaatselijke omgeving. De school maakt gebruik van de mogelijkheden aangereikt door het gemeentebestuur. Mede hierdoor beschikt de school over een aangename en kindvriendelijke leef- en leeromgeving. Zij profileert zich occasioneel binnen de plaatselijke omgeving met een aantal mooie initiatieven.

Op basis van het vooronderzoek van 30 september 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de mate waarin de leerlingen de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de kleuterafdeling aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na voor Nederlands en wereldoriëntatie. In de lagere afdeling bereikt de meerderheid van de leerlingen de eindtermen voor wereldoriëntatie en voldoet ze voor dit leergebied aan de verwachtingen van de overheid. Het erkenningsonderzoek voor Nederlands wijst echter uit dat de onderwijzers geen voldoende evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod aanbieden dat de nodige garanties biedt opdat de leerlingen de eindtermen bereiken.

De kleuteronderwijzers slagen erin om met een rijk aanbod en een aangename sfeer de kinderen voortdurend uit te dagen. Daarbij streven ze de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie vanuit een thematische benadering na. Met verschillende werkvormen stimuleren de kleuteronderwijzers de zelfstandigheid en het zelfgestuurd leren van de kleuters. Om kleuters met een ontwikkelingsachterstand of –voorsprong ruime kansen te bieden, voorzien de leerkrachten van de kleuterafdeling, zowel klasintern als –extern, in tal van differentiatievormen. Het kindvolgsysteem brengt de ontwikkeling van de kleuters op systematische wijze in beeld. Vanuit die ruime beeldvorming realiseren de kleuteronderwijzers en de zorgleerkrachten een passend onderwijsaanbod dat de kleuters stimuleert in hun ontwikkeling.

De lagere afdeling baseert zich op onderwijsleerpakketten om de lessen Nederlands en wereldoriëntatie te concretiseren. In de toepassing ervan vullen onderwijzers de pakketten aan met eigen materialen. Voor wereldoriëntatie realiseren de meeste onderwijzers een evenwichtig aanbod dat voldoende garanties biedt opdat de meerderheid van de leerlingen de eindtermen bereikt. De meeste onderwijzers hebben al jarenlang ervaring in het leerjaar waar ze momenteel in lesgeven. Vanuit die ervaring en vanuit een persoonlijke visie op goed taalonderwijs leggen ze eigen klemtonen. Hierdoor komen bepaalde domeinen van Nederlands veel meer aan bod dan andere. In de meeste leerjaren is er een overwicht aan spelling terwijl de domeinen spreken, luisteren en lezen te weinig expliciet aandacht krijgen. Uit de evaluatieresultaten blijkt dat de verwerving van leescompetenties voor een aantal leerlingen niet vanzelfsprekend is. Toch leidt dit momenteel niet tot doelgerichte bijsturingen in het onderwijsaanbod. Ook de zorgondersteuning focust vaak sterk eenzijdig op de begeleiding tijdens de spellingslessen. Hierdoor garandeert de lagere afdeling in onvoldoende mate dat de leerlingen de eindtermen Nederlands bereiken.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het proces leerbegeleiding wijst uit dat de meeste onderwijzers de zorgvisie van de school, gebaseerd op het zorgcontinuüm, onvoldoende realiseren binnen de klaspraktijk. Enkel de kleuterafdeling realiseert een leerbegeleiding die een voorbeeld is van goede praktijk. Ondanks het engagement van het zorgteam mist de huidige invulling van de zorgwerking doelgerichtheid. De handelingsbekwaamheid van de meeste teamleden om een kwaliteitsvolle eerstelijnszorg aan te reiken voldoet niet. De effectieve ondersteuning en remediëring op leerlingniveau gebeurt vooral klasextern. Voor de meeste onderwijzers staat de verwerving van de leerstof voorop, ongeacht of deze aansluit bij de mogelijkheden van de leerlingen. Dit leidt tot een beduidend aantal leerlingen met leerachterstand. De onderwijzers reiken zelden leertrajecten op maat aan, noch voor zittenblijvers noch voor leerlingen met (ernstige) leermoeilijkheden. Een aantal onderwijzers maakt wel gebruik van de differentiatie- en de remediërmogelijkheden van het onderwijsleerpakket.

Voor de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het proces deskundigheidsbevordering ontbreekt een gemeenschappelijk gedragen visie die geënt is op een doelgerichte prioriteitenplanning. Ondanks hun dagelijks engagement in de eigen klas is de professionele ontwikkeling van een aantal onderwijzers gestagneerd. De deskundigheidsbevordering bestaat overwegend uit teamgerichte nascholingen die de directeur vooropstelt. De mate waarin de onderwerpen die aan bod komen effectief aansluiten bij de noden van het team wordt daarbij zelden in vraag gesteld. Ook de leerkrachten nemen ten aanzien van hun eigen professionele ontwikkeling een weinig proactieve houding aan. Behalve bij het zorgteam is er weinig traditie om nascholing te volgen om de eigen expertise af te stemmen op de actuele tendensen betreffende kwaliteitsvol onderwijs.

Uit het kwaliteitsonderzoek naar het algemeen beleid blijkt dat er binnen het schoolteam een gebrek aan vertrouwen heerst tussen de verschillende teamleden. Dit heeft een belangrijke impact op de constructieve samenwerking. Het intern leiderschap, opgenomen door een ervaren directeur, streeft er naar om het schoolbeleid zo goed als mogelijk te verantwoorden ten aanzien van de overheid. Dit leidt ertoe dat de directeur ingaat op een veelheid aan uitdagingen. Zij neemt beslissingen en initiatieven die ze aftoetst bij de leerkrachten maar die onvoldoende draagvlak vinden. Door dit sterk sturend leiderschap met weinig kansen tot participatie hebben een aantal teamleden afgehaakt en hebben ze zich teruggeplooid op hun eigen (klas)praktijk. Tevens bemoeilijkt het gebrek aan veranderingsbereidheid van een aantal leerkrachten de leidinggevende opdracht. De verschillen in ontwikkelingsdynamiek leiden tot weerstand en spanningen. Uit occasionele initiatieven blijkt dat er wel nog een bereidheid tot constructieve samenwerking aanwezig is, wat tot uiting komt bij een aantal waardevolle projecten.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wijst uit dat de school op dat vlak systematisch de tekorten opspoot en wegwerkt, eventueel tussentijdse oplossingen zoekt en aandacht heeft voor proactieve acties. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende werkpunten aan te pakken.

Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de 'overige erkenningsvoorwaarden'.

Voor de kleuterafdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Deze afdeling komt haar inspanningsverplichting na en de kleuters krijgen waar ze recht op hebben. Voor de lagere afdeling formuleert de inspectie een beperkt gunstig advies omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands. Momenteel hypothekeert het gemis aan vertrouwen het ontwikkelingstraject van de school. Een ingrijpende bijsturing is hiervoor noodzakelijk.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van Nederlands op een geïntegreerde wijze na. Zij gebruiken de referentiekaders gelijkgericht en voorzien in een doelgerichte graduele opbouw. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en gevarieerde wijze aan bod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze na. Zij gebruiken de referentiekaders gelijkgericht en voorzien in een doelgerichte graduele opbouw. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en gevarieerde wijze aan bod.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor de invulling van het thematische onderwijsaanbod baseren de onderwijzers zich op het leerplan. Per activiteit bepalen zij een beperkt aantal dominante doelen. Binnen de thema's besteden zij op doelgerichte wijze aandacht aan het evenwicht in het aanbod. Het gebruik van een digitaal planningsinstrument leidt ertoe dat de kleuteronderwijzers een grote hoeveelheid doelen vooropstellen, wat weinig functioneel is. In het thematische onderwijsaanbod houden de onderwijzers rekening met de leefwereld, de belangstelling en de noden van de kleuters.

Het aanbod is evenwichtig en volledig opgebouwd en biedt ruime leerkansen voor de kleuters. Tevens creëren de kleuteronderwijzers onderwijsleersituaties die actief leren stimuleren. Zij hanteren verschillende werkvormen en methodieken om de zelfstandigheid en de betrokkenheid van de kleuters te bevorderen.

Uit de klaspraktijk blijkt dat kleuters vele kansen krijgen tot zelfontdekkend leren en exploreren. De opbouw van de tijd- en ruimtekaders, die doorheen de hele school doorlopen, zijn verduidelijkt in het schoolwerkplan. Het team van de kleuterafdeling past ze consequent toe.

De kleinschaligheid van de afdeling en de nauwe samenwerking tussen de verschillende leeftijdsgroepen bevorderen de vlotte doorstroming van de kleuters. Tevens bieden de klasdoorbrekende activiteiten, zowel voor de kleuters als voor de kleuteronderwijzers, kansen om te leren van en met elkaar.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

In de kleuterafdeling heerst een aangenaam leef- en leerklimaat. Het doordachte klasmanagement in de verschillende leeftijdsgroepen bevordert de ontwikkelingskansen van de kleuters. Het team van de kleuterafdeling maakte duidelijke afspraken over de tijdsindeling doorheen de dag. De invulling van de verzorgende en de leeractiviteiten is gradueel opgebouwd met duidelijke verschillen tussen jongste en oudste kleuters.

Binnen de diverse activiteiten hebben de kleuteronderwijzers ruime aandacht voor individualisatie en differentiatie. Het contractwerk bij de oudste kleuters creëert ruime kansen tot zelfstandig en zelfgestuurd leren. Kleuters krijgen veelvuldig kansen om te exploreren met diverse materialen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over functionele en verzorgde klaslokalen die de zelfredzaamheid van de kleuters bevordert. Alle klassen beschikken over een rijk en gevarieerd assortiment aan spel- en ontwikkelingsmaterialen dat gradueel opgebouwd wordt en waar uitwisseling tussen de verschillende leergroepen een vanzelfsprekendheid is.

Infrastructuur

Opvallend is de aantrekkelijke en verzorgde schoolinfrastructuur. Deze is ongetwijfeld ondersteunend voor de leer- en ontwikkelingskansen van de kleuters. De kleuterspeelplaats vormt, zowel bij vrije als bij begeleide activiteiten, een sterke stimulans voor de bewegingsmogelijkheden en het creatieve spel.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk geeft een vrij helder beeld over het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De evaluatiecriteria zijn grotendeels afgestemd op de vooropgestelde doelen. Hierdoor is het zowel voor het leergebied Nederlands als voor het leergebied wereldoriëntatie mogelijk om de vorderingen van de kleuters op te volgen of het aanbod bij te sturen op basis van observaties.

De kleuteronderwijzers van de vier- en de vijfjarige kleuters nemen op geregelde tijdstippen gestandaardiseerde toetsen af om de ontwikkeling van de kleuters te vergelijken met objectieve criteria. De resultaten, aangevuld met de observaties en ervaringen van de kleuteronderwijzers, wenden ze aan voor gerichte ondersteuning en remediëring. De wijze waarop de kleuteronderwijzers doelgericht bijsturen, verschilt. Vooral de aanpak bij de oudste kleuters in een voorbeeld van goede praktijk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De handelingsbekwaamheid binnen het team varieert. De eerstelijnszorg is momenteel nog sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige kleuteronderwijzers differentiëren doelgericht en bieden kleuters een gevarieerd onderwijsaanbod aan dat afgestemd is op hun ontwikkelingsniveau.

Sinds dit schooljaar beschikt de kleuterafdeling over een ervaren kleuteronderwijzer die de zorgondersteuning op zich neemt. Vanuit de beeldvorming uit het kindvolgsysteem voorziet zij in doelgerichte ondersteuning die afgestemd is op de noden van de kleuters. Die klasexterne ondersteuning is een voorbeeld van goede praktijk. Voor kleuters waarvoor die ondersteuning niet volstaat, schakelt het zorgteam in samenspraak met de ouders externe ondersteuning in. De kleuterafdeling investeert in een nauwe samenwerking met ouders als partner in de ontwikkeling van hun kind.

Bij de doorstroming tussen de verschillende leeftijdsgroepen voorzien de kleuteronderwijzers in gestructureerd overleg. Dit overleg bevordert de vlotte aansluiting tussen de groepen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen is onevenwichtig. De domeinen spreken, luisteren en lezen komen te weinig aan bod. De eerstelijnszorg is onvoldoende sterk uitgebouwd waardoor de zwakste leerlingen doelgerichte ondersteuning missen.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De onderwijzers maken gebruik van verschillende onderwijsleerpakketten. Vanuit het leerplan gebeurden een aantal bijsturingen. Alle domeinen komen aan bod maar in de meeste klassen overweegt de aandacht voor spelling en taalbeschouwing (taalsystematiek). De domeinen spreken, luisteren en lezen komen minder of onvoldoende aan bod. Uit de evaluatiegegevens blijkt dat de ontwikkeling van het technisch lezen na het eerste leerjaar bij een aantal leerlingen stagneert. Die vaststelling leidt niet tot doelgerichte interventies op klasniveau. De onderwijzers verwijzen naar een lacune in de methode die minder expliciete aandacht besteedt aan het lezen. Toch leidt dit niet tot doelgerichte bijsturingen. De meeste onderwijzers hanteren een vrij cursorische aanpak met een overwicht aan leerstofgericht onderwijs. Ze houden daarbij soms te weinig rekening met mogelijkheden van een aantal kinderen.

De domeinen spreken en luisteren komen minder uitgebreid aan bod omdat de onderwijzers ervan uitgaan dat de spreek- en luistervaardigheden wel in de andere leergebieden aan bod komen. Voor beide domeinen ontbreekt daardoor een systematische opbouw.

De werk- en groeperingsvormen zijn weinig gevarieerd en zijn geen middel voor differentiatie. Zelfs in die klassen waar de onderwijzers hoeken- en contractwerk gebruiken, ligt het accent op de verwerving of de inoefening van leerstof op een meer speelse wijze. Hoeken- en contractwerk zijn geen middel om het actief leren te bevorderen, het stimuleren van zelfstandig leren of om andere vaardigheden bij te brengen. Ook andere werkvormen, al dan niet als middel voor differentiatie, komen weinig voor.

De leerlingen krijgen weinig kansen om actief te leren ondanks een aantal waardevolle initiatieven in enkele klassen. Op schoolniveau ontbreekt hiervoor een gezamenlijke visie waardoor de aanpak sterk leerkrachtafhankelijk is. Ook de doelgerichte horizontale samenhang tussen het leergebied Nederlands met andere leergebieden, zoals bijvoorbeeld wereldoriëntatie of muzische vorming, is sterk leerkrachtafhankelijk.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende leer- en multimediamiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

In verschillende klassen vormen de digitale borden een meerwaarde. Het valt op dat zowel de lichtinval van buitenaf als de technische infrastructuur in verschillende klassen een ongunstige invloed heeft op de beeldkwaliteit. Dit verplicht de onderwijzers om de lokalen te verduisteren wat het natuurlijk daglicht in de klassen soms beperkt.

In alle klassen visualiseren didactische platen bepaalde inhoud uit het onderwijsleerpakket. Toch blijkt de functionaliteit ervan niet overal even doordacht.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De lagere afdeling besteedt veel onderwijstijd aan het afnemen van een veelheid aan toetsen en examens. Het gaat daarbij zowel om methodegebonden als methodeonafhankelijke genormeerde toetsen. In het leerlingvolgsysteem overwegen de makkelijk meetbare aspecten van Nederlands. Vooral spelling en technisch lezen krijgt hier veel aandacht.

De resultaten van de genormeerde toetsen zijn systematisch opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

De onderwijzers beschikken over vele evaluatiegegevens. Een grondige foutenanalyse van de resultaten die de basis voor differentiatie vormen op klasniveau ontbreekt in de meeste klassen. De meeste onderwijzers rekenen hiervoor op de ondersteuning van het zorgteam. Tegenvallende resultaten wijzen de onderwijzers vooral toe aan problemen op niveau van de leerlingen. De mate waarin het gegeven onderwijsaanbod bijgestuurd moet worden, stellen ze niet in vraag.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Ondanks de vele evaluatiegegevens vormt die informatie nog weinig het uitgangspunt voor de eerstelijnszorg waarvoor de klasleerkracht als eerste verantwoordelijk is. De meeste onderwijzers hebben nog een sterke traditie om die verantwoordelijkheid door te schuiven naar het zorgteam. De meeste onderwijzers nemen zelf geen preventieve maatregelen of voorzien niet in differentiatie op klasniveau voor Nederlands hoewel de meesten al vele jaren ervaring opbouwden in hetzelfde leerjaar. De betrokkenheid van de onderwijzers op het aanbod vanuit de zorgklas is veeleer beperkt.

Slechts in enkele klassen zijn vormen van differentiatie en remediëring aanwezig. Vaak maken die onderwijzers gebruik van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket. Sommigen beschikken nog over aanvullende materialen. Remediëring blijft vaak beperkt tot de herhaling van de leerinhouden. Preventieve maatregelen die de remediëring zoveel mogelijk overbodig maken, ontbreken. De leerbegeleiding is fragmentarisch en mist een doelgerichte en planmatige aanpak. De focus ligt vooral op de remediëring van spelling op leerlingenniveau.

De zorgbegeleiding gebeurt vooral klasextern waarbij ook hier de herhaling van de leerinhouden overweegt. De onderwijzers vertrouwen op die ondersteuning om hiaten of leerachterstanden weg te werken.

De leerkrachten doen ook een beroep op de ondersteuning van de ouders voor de leerbegeleiding van hun kinderen. Zij betrekken de ouders hierbij als volwaardige partners. Vele ouders ondersteunen actief. De verwachtingen van het schoolteam ten aanzien van de medewerking zijn niet voor alle ouders even haalbaar. In samenspraak met de ouders doet de school een beroep op externe deskundigen om de leerlingen te begeleiden. De extra ondersteuning is niet voor alle ouders even toegankelijk.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate. Het team van de lagere afdeling voorziet in een doelgericht en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod. De evaluatiegegevens tonen aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers baseren zich op een onderwijsleerpakket aangevuld met een aantal eigen materialen om de eindtermen wereldoriëntatie te bereiken. Ze hanteerden het leerplan als referentiekader om de volledigheid van het onderwijsaanbod in het onderwijsleerpakket te onderzoeken. De aanvullingen met bijkomende materialen is voorzien voor die leerplandoelen die onvoldoende aan bod komen in het onderwijsleerpakket. Het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie is voldoende gegarandeerd.

De onderwijzers besteden nog weinig aandacht aan de horizontale samenhang met de andere leergebieden. Ook de samenhang tussen de verschillende domeinen blijft veeleer beperkt. In de meeste klassen overweegt een vrij cursorische benadering van het leergebied die samenhangt met het gekozen

onderwijsleerpakket. De verschillende domeinen van wereldoriëntatie krijgen voldoende aandacht. De onderwijzers voorzien zelfs in een extra aanbod voor techniek.

De kansen voor explorerend ontdekkend leren is leerkrachtafhankelijk. Sommige onderwijzers maken gebruik van de plaatselijke omgeving en realiseren met diverse initiatieven werkelijkheidsgericht onderwijs. Sporadisch realiseren de onderwijzers zeer waardevolle klasoverschrijdende projecten die aantonen dat zij over voldoende professionaliteit beschikken om leerlingen op een actief explorerende wijze te laten leren. Een mooi voorbeeld hiervan is de recent gerealiseerde musical bij de herdenking van wereldoorlog I.

Uit de planningsdocumenten blijkt dat het gehanteerde digitale planningsinstrument weinig functioneel is. De meeste onderwijzers gebruiken het instrument enkel om het onderwijsaanbod met een veelheid aan leerplandoelen te verantwoorden. Dit opgelegde systeem gebruiken de onderwijzers vanuit de overtuiging dat ze de volledigheid van het aanbod ten aanzien van de overheid moeten verantwoorden met lange doelenlijsten. In de praktijk is de doelenselectie geen middel voor een doelgerichte aanpak of een efficiënte klaspraktijk.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

Tevens ondersteunen de multimediale middelen het onderwijsaanbod.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

De onderwijzers maken gebruik van de methodegebonden toetsen om het bereiken van de vooropgestelde doelen te evalueren. Tevens participeert de school aan diverse externe toetsen zoals de koepeligen eindtoetsen om na te gaan in welke mate zij het vooropgestelde curriculum bereikt. Uit de veelheid aan evaluatiegegevens blijkt dat de meeste leerlingen de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate behalen.

De eindklassenraad, die oordeelt over de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs, neemt de resultaten die de leerlingen voor wereldoriëntatie behalen in overweging om te beslissen of de leerlingen de eindtermen wereldoriëntatie al dan niet bereiken.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De onderwijzers hebben weinig zicht op de beginsituatie van de leerlingen voor wereldoriëntatie. Ze vertrouwen erop dat de leerlingen de doelstellingen vanuit het onderwijsleerpakket van het voorgaande leerjaar bereikt hebben.

Tijdens de lessen voorzien de onderwijzers niet in specifieke ondersteuning.

Kinderen met specifieke noden krijgen geen pre-teaching of andere begeleiding.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de interne en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners (personeel, leerlingen, ouders ...).

Uit de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een aantal werkpunten moet aanpakken. De al ondernomen acties en de geplande initiatieven die zijn opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken.

Wat de inspectie tijdens de doorlichting opmerkte bij haar bezoek aan verschillende leslokalen en een aantal andere ruimtes, stemt overeen met de vaststellingen in de documenten van deskundigen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende werkpunten aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De doelgerichtheid van de deskundigheidsbevordering is zeer beperkt. De school beschikt niet over een gezamenlijke gedragen visie. De impulsen voor de deskundigheidsbevordering worden vooral gegeven door de directeur. Duidelijk vooropgestelde doelen ontbreken. Onderwijzers zien de relevantie van bepaalde teamgerichte nascholingen niet. De betrokkenheid van het team blijft daardoor beperkt. De keuze voor de organisatie van bepaalde nascholingen wordt vooral ingegeven vanuit externe impulsen. Een gemeenschappelijke reflectie over de mate waarin die initiatieven aansluiten bij de schoolspecifieke noden ontbreekt. Het team heeft weinig traditie om systematisch over de professionaliseringsnoden van de school te reflecteren. Behalve vanuit het zorgteam volgen de meeste onderwijzers weinig nascholing. De meesten hebben een jarenlange ervaring opgebouwd in eenzelfde leerjaar en ervaren geen nood om de individuele deskundigheid verder te ontplooiën.
- Ondersteuning** De school werkt sporadisch samen met de pedagogische begeleidingsdienst maar laat vele kansen liggen om schoolintern de deskundigheid van het team te verhogen. De school investeert nauwelijks in structuren die de deskundigheidsbevordering ondersteunen. Zo creëert het schoolteam weinig gelegenheden waarbinnen teamleden van en met elkaar kunnen leren. Waardevolle interne expertise wordt daardoor nog weinig benut. Toch geven teamleden aan dat dit in het verleden wel gebeurde. Opvallend is de positieve ontwikkelingsdynamiek binnen de kleuterafdeling. De kleuteronderwijzers vormen een hechte ploeg die van en met elkaar leert ondanks de verschillen in veranderingsbereidheid tussen de teamleden. Klasdoorbrekend werken, met vele kansen om van en met elkaar te leren, is hier een vanzelfsprekendheid. In de lagere afdeling voelen de meeste onderwijzers weinig noodzaak om zich nog verder te professionaliseren. Een aantal onderwijzers plooiën zich terug op de eigen klaspraktijk. Sommige ontwikkelen zelfs weerstand tegen vernieuwingen omdat ze die niet relevant vinden voor de eigen klaspraktijk. Zo investeerde het team de voorbije jaren vooral in een arbeidsintensieve inventarisatie van doelen op een elektronisch platform. Dit leidde vooral tot planlast. Ondanks de op zich goede bedoeling om de veranderingsbereidheid van teamleden door controle en opvolging te bevorderen, werkt die aanpak contraproductief. Door een gebrek aan zingeving verankeren daardoor een aantal waardevolle initiatieven onvoldoende of verwateren ze eens de externe opvolging vermindert.
- Doeltreffendheid** Het team heeft weinig traditie om zichzelf kritisch in vraag te stellen. Het staat dan ook zelden stil bij de effecten van de professionalisering op de schoolwerking en op de leerprestaties of de ontwikkelingsevolutie van de kinderen. Bovendien ontbreekt een ondersteunende communicatie om op een professionele wijze de resultaten van de genomen initiatieven op te volgen, te analyseren, te bespreken en eventueel bij te sturen. Teamleden geven aan dat ze dat vroeger wel probeerden maar door een gebrekkige samenwerking weinig gehoor vonden. Hierdoor haakten sommigen af. De meesten hebben nog steeds een grote bereidheid om te doen wat van hen verwacht wordt maar focussen zich vooral op de eigen klaspraktijk.

Ontwikkeling De professionalisering is momenteel sterk gericht op responsiviteit op actuele tendensen zonder af te toetsen of bepaalde initiatieven haalbaar zijn. Hierdoor worden de vernieuwingen te weinig coherent ingevoerd. Doordat de ontwikkelingsinitiatieven vooral worden opgelegd vanuit het beleid, blijft de betrokkenheid van de meeste teamleden veeleer beperkt. De keuze van de professionalisering vertrekt te weinig vanuit de noden van de kinderen. Een beperkt aantal onderwijzers kiezen individuele nascholingen vanuit eigen interesses. Een inbedding in de prioriteiten op schoolniveau ontbreekt omdat er geen doelstellingen vooropgesteld zijn. Enkel het zorgteam investeert doelbewust in professionalisering maar de verankering van die expertise op leerkrachterniveau blijft vooralsnog beperkt. Het team mist kritische reflectie om de hiaten in de eigen werking te vatten om van daaruit te investeren in professionaliseringstrajecten.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een uitgeschreven zorgvisie. Die visie stelt weinig concrete en meetbare doelen voorop. Uit de onderwijspraktijk en de gesprekken blijkt dat niet alle teamleden die visie dragen. Hierbij bestaat een duidelijke discrepantie tussen de kleuter- en de lagere afdeling. De kleuteronderwijzers en een zorgleerkracht investeren in preventieve en remediërende ondersteuning van kleuters. De leerbegeleiding gaat zowel naar kleuters die meer uitdaging nodig hebben als naar kleuters die behoefte hebben aan doelgerichte extra ondersteuning.

De meeste onderwijzers uit de lagere afdeling hebben vanuit hun ervaring een lange traditie van klasexterne leerbegeleiding. Vanuit die traditie verwachten ze nog steeds dat de leerbegeleiding vooral klasextern gebeurt door het zorgteam.

Ondersteuning Op schoolniveau leidt geregeld zorgoverleg tot de systematische opvolging van de leervorderingen met indien nodig vraaggestuurde ondersteuning. De ondersteuning situeert zich vooral op leerlingniveau.

Sinds dit schooljaar beschikt de kleuterafdeling over een zorgondersteuner die ruime ondervinding heeft. De vaststellingen uit het kindvolgsysteem vormen de basis van de systematische leerbegeleiding in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling ontbreekt een doordachte leerbegeleiding gebaseerd op het vooropgestelde zorgcontinuüm. De uitvoering gebeurt dan ook onvoldoende coherent met de vooropgestelde zorgvisie uit het schoolwerkplan. Leerkrachten nemen onvoldoende de eerstelijnszorg op zich. Op klasniveau blijkt de leerbegeleiding sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de individuele teamleden. De focus van de leerbegeleiding ligt vrij eenzijdig op remediëring en te weinig op preventie. Sommige onderwijzers maken systematisch gebruik van het differentiatiemateriaal vanuit de onderwijsleerpakketten. Het accent van de ondersteuning ligt vooral op klasexterne leerbegeleiding voor wiskunde en spelling. Vaak focust de leerbegeleiding nog te eenzijdig op de herhaling van de leerstof. Doelgerichte remediëring of curriculumdifferentiatie blijft veeleer beperkt. Voor de ondersteuning verwijzen de onderwijzers veel door naar externe ondersteuners of verwachten ze dat de ouders de extra inspanningen leveren om hun kind te begeleiden.

- Doeltreffendheid** De school stelde een visie op waarvoor weinig draagvlak bestaat binnen het team. Tevens ontbreken operationele doelen wat maakt dat de leerbegeleiding te fragmentarisch en nog weinig doeltreffend is.
- De onderwijzers realiseren vooral effecten voor individuele leerlingen, vaak met de inschakeling van externe ondersteuning, de begeleiding van ouders of externe hulpverleners. Voor sommige ouders liggen de verwachtingen van de school op dit vlak te hoog.
- Hoewel de lagere afdeling over een relatief groot aantal zorglestijden beschikt, blijven de effecten beperkt door een onvoldoende coherente aanpak. Het team van de lagere afdeling realiseert geen zorgcontinuüm. De leerbegeleiding is momenteel dan ook geen hefboom tot kwaliteitsverbetering in de lagere afdeling. In de kleuterafdeling is de leerbegeleiding door de zorgondersteuner doeltreffend zowel op kind- als leerkrachtniveau.
- Positief is vooral de doorgedreven wijze waarop de school investeert in de leerlingenparticipatie door een nauwgezette opvolging en begeleiding bij problematische afwezigheden.
- Ontwikkeling** De kleuterafdeling realiseert een opvallend sterke ontwikkelingsdynamiek binnen de leerbegeleiding. Op systematische wijze investeert de zorgleerkracht in de opbouw van expertise die ze zoveel mogelijk overdraagt naar de klaspraktijk van de kleuteronderwijzers. In de kleuterafdeling is de betrokkenheid van alle teamleden hoog. Die aanpak is dan ook een voorbeeld van goede praktijk.
- In de lagere afdeling is de ontwikkelingsdynamiek in de leerbegeleiding beperkt. De school heeft een relatief hoog aantal leerlingen met leerachterstand. Daarnaast zet het schoolteam zittenblijven vooral als middel in om leer- of ontwikkelingsachterstanden op te lossen. De onderwijzers schrijven de toename van leerlingen met leerachterstand vooral toe aan de gewijzigde instroom. Uit de onderwijspraktijk blijken grote verschillen tussen de leerjaren. Momenteel heeft het schoolteam geen gemeenschappelijke visie op zittenblijven ontwikkeld. Over het algemeen komt het erop neer dat de leerling het gehele onderwijsaanbod van het betreffende leerjaar opnieuw doorloopt. Het schoolteam heeft ook geen traditie om de kwaliteit van de leerbegeleiding samen te bespreken en om de deskundigheidsbevordering hierop af te stemmen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een ervaren directeur neemt het leiderschap in de school op. Vanuit een sterke betrokkenheid op kwaliteitsvol onderwijs opteert zij voor een vrij sturend beleid. Vrij recent had de oprichting van een kernteam als doel de participatie van het team te verhogen. In de praktijk komt niet tot uiting dat het kernteam een aansturende bevoegdheid heeft. Vele leerkrachten percipiëren het kernteam als een uitvoerend orgaan dat een brug vormt tussen de beleidsopties vooropgesteld door de directeur en de vertaling ervan naar de onderwijzers. Uit de gesprekken blijkt dat het team de oprichting van het kernteam apprecieert maar het momenteel niet als het bedoelde participatieorgaan ervaart. Alle onderwijzers erkennen het engagement van de directeur maar voelen zich weinig erkend in de beleidskeuzes die zij maakt. Zij ervaren een weinig open communicatie, waar gericht luisteren naar wat er leeft binnen het team ontbreekt.

Vanuit een grote bezorgdheid om ten aanzien van de overheid in orde te zijn, focust de directeur vooral op formele verantwoording ten koste van ondersteuning in de dagelijkse klaspraktijk. Opvolging van teamleden gebeurt consequent maar leerkrachten ervaren deze opvolging als weinig constructief. Volgens hen is het de controle die primeert. De aandacht voor ondersteuning en coaching is beperkt. Door het voortdurend willen formeel in orde zijn en voortdurend willen conformeren met vermeende verwachtingen van de overheid staan leerkrachten sterk onder druk. De meeste onderwijzers hebben een jarenlange ervaring in deze school en stellen zichzelf nog weinig proactief op. Vaak nemen ze een vrij afwachtende houding aan. De leerkrachten worden overstelpt door diverse initiatieven. Sommige teamleden hebben weerstand tegen vernieuwingen doordat ze de zingeving ervan niet begrijpen of kunnen plaatsen. In de kleuterafdeling blijkt een duidelijk zelfsturend vermogen aanwezig met een zichtbare ontwikkelingsdynamiek. Kleuteronderwijzers nemen zelf verantwoordelijkheden op of introduceren nieuwe initiatieven.

Momenteel heerst er in de school geen warm professioneel klimaat waar teamleden kunnen groeien en kansen krijgen om zich te ontplooien. Uit gesprekken blijken er heel wat spanningen te zijn. Een fundamenteel vertrouwen om samen school te maken ontbreekt.

Visieontwikkeling Doordat een open en transparante communicatie ontbreekt, is de visieontwikkeling geen resultaat van een gezamenlijke reflectie. Tevens leidt de veelheid aan initiatieven tot een weinig transparant beleid waarbij vaak een doordachte implementatiestrategie ontbreekt. Door een gebrek aan aandacht voor de betrokkenheid van alle teamleden worden de veelheid aan initiatieven onvoldoende verankerd en leiden ze niet tot fundamentele veranderingen.

- Besluitvorming** Op schoolniveau zijn er voldoende mogelijkheden voor overleg en informatiedoorstroming. Toch heeft een democratische en participatieve besluitvorming binnen de huidige beleidscontext weinig kans tot slagen. Sommige leerkrachten leggen gemaakte afspraken naast zich neer of beperken zich tot het formeel in orde zijn. De huidige situatie leidt tot spanningen en een strijdmodel dat weinig perspectief biedt. Het onderling vertrouwen is grotendeels zoek. Ondanks de moeilijke communicatie blijft er een duidelijk engagement bij de meeste leerkrachten om zich ten volle in te zetten voor de kinderen. De occasionele uitwerking van projecten, de waardevolle initiatieven voor milieuzorg op school, de mama- en papadagen in de kleuterafdeling zijn daarvan enkele voorbeelden.
- Kwaliteitszorg** De kwaliteitszorg staat nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. De school beschikt over vele data maar wendt die nog weinig effectief aan als middel voor de eigen kwaliteitsverbetering. Ze gebruikt haar outputgegevens vooral ter verantwoording ten aanzien van de overheid of om zich te positioneren ten opzichte van andere scholen. Doordat het beleid zich vooral richt op verantwoording benut de school onvoldoende haar autonomie om een eigen doordachte koers te varen. De vele initiatieven die van buitenaf op de school afkomen en waarop zij vanuit verantwoording inspeelt, belemmeren de ontwikkelingsdynamiek van de school.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een ruime beeldvorming in de kleuterafdeling en een veeleer beperkte analyse van data in de lagere afdeling. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelen. De huidige schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde acties bereikt. Er is doelgerichte aandacht voor kleuterparticipatie. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Via een thematische benadering realiseren de kleuteronderwijzers een volledig, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.
- De kleuteronderwijzers bevorderen de zelfstandigheid van de kleuters en bieden daar waar nodig een gedifferentieerd aanbod.
- De onderwijzers bevorderen de werkelijkheidsgerichtheid van de lessen wereldoriëntatie door onder meer gebruik te maken van de plaatselijke omgeving of door leeruitstappen.
- Het schoolteam beschikt over een aantrekkelijke en verzorgde schoolinfrastructuur en een ruim aanbod aan hedendaagse ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen die de realisatie van de onderwijsdoelstellingen bevorderen.
- De geïntegreerde projecten waarin teamleden klasoverschrijdend samenwerken verrijken de school- en klaswerking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team van de kleuterafdeling volgt de ontwikkeling van de kleuters nauwgezet op.
- De leerbegeleiding in de kleuterafdeling heeft aandacht voor preventie, differentiatie en remediëring.
- Het schoolteam voorziet in klasexterne zorgondersteuning voor leerlingen met specifieke noden.
- Het schoolteam investeert in de samenwerking met de ouders en externen.
- Alle teamleden krijgen de kans individuele nascholingen te volgen om hun deskundigheid te bevorderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het team van de kleuterafdeling neemt waardevolle initiatieven om doelgericht samen te werken en om bepaalde vernieuwings- en verbeterprocessen waar te maken.
- De sterke betrokkenheid van de directeur en de leerkrachten op de school

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de lagere afdeling kan in de klaspraktijk meer gebruik maken van dynamische en actieve werkvormen om de betrokkenheid van de leerlingen te bevorderen en de differentiatiemogelijkheden te benutten.
- Het schoolteam kan de functionaliteit van de planningsdocumenten optimaliseren.
- Het team van de lagere afdeling kan de toetsresultaten opvolgen als middel om het onderwijsaanbod beter af te stemmen op de noden van de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team van de lagere afdeling kan de zorgvisie implementeren door eerstelijnszorg te realiseren op klas- en leerlingniveau.
- De handelingsbekwaamheid van de leerkrachten kan verhogen om een doelgerichte differentiatie te bevorderen.
- Het schoolteam kan investeren in de uitbouw van een planmatige aanpak voor zittenblijvers en voor leerlingen die nood hebben aan curriculumdifferentiatie, zowel voor zwakke als sterke leerlingen.
- Het schoolteam kan een doordacht nascholingsbeleid ontwikkelen vanuit concrete doelstellingen met een prioriteitenplanning die aansluit bij de noden van het schoolteam en de leerlingen.
- Het schoolteam kan de interne expertise optimaler benutten en de onderlinge klasoverschrijdende samenwerking bevorderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan het vertrouwen binnen het team herstellen om het samen school maken te bevorderen.
- Het schoolteam kan investeren in de ontwikkeling van een participatief beleid waarbij de leerkrachten de kans krijgen om mee de koers van de school te bepalen, inspraak krijgen en daarbij ook zelf verantwoordelijkheid opnemen.
- De directeur kan het samen school maken bevorderen door meer doelgerichte aandacht te besteden aan een transparante en zorgvuldige communicatie met het team.
- De directeur kan de constructieve aansturing, ondersteuning en opvolging van de teamleden optimaliseren.
- Het schoolteam kan de beschikbare evaluatiegegevens aanwenden als middel voor kwaliteitszorg en niet uitsluitend gebruiken voor de eigen positionering.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-10-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ilse DE VOLDER de inspecteur-verslaggever	Liliane VAN DOREN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	